

www.breda.nl
contact@breda.nl
Twitter@breda
Telefoon 14 076

Aan de fractie PvdA
T.a.v. mw. M. Wulffraat
Stadsfer 1
4811 XS BREDA

Postadres
Postbus 90156, 4800 RH Breda

Bezoekadres
Stadskantoor
Claudius Prinsenlaan 10

Uw brief
3 juni 2024

Datum
28 juni 2024

Ons kenmerk
4517618

Onderwerp
Beantwoording vragen
ex art 9 RvO over
Toename verwarde mensen in Breda

Telefoon / Behandeld door
Jeanne Teuwsen

Bijlagen

Beste mevrouw Wulffraat,

Naar aanleiding van de door u gestelde vragen ex art.9 RvO inzake bovenvermeld onderwerp delen wij u het volgende mede.

Vraag 1.

Er staat in het artikel dat een kleine groep dak en thuislozen tussen de wal en het schip valt. De reden hiervan is volgens het artikel een herinrichting van het zorgstelsel. Kunt u aangeven welke wijzigingen er de afgelopen jaren zijn doorgevoerd in Breda die dit probleem hebben veroorzaakt?

Antwoord 1.

De kleine groep dak- en thuisloze mensen die tussen wal en schip valt, heeft over het algemeen te maken met complexe problematiek. Het gaat hier met name om mensen die kampen met een combinatie van problemen zoals verslaving, verstandelijke beperking en/of psychiatrische problematiek. We constateren dat het zorgstelsel voor deze doelgroep niet voldoende heeft mee bewogen na de ingezette ambulantisering. We zien een gebrek aan verblijfsplekken voor mensen met complexe problematiek.

Daarnaast constateren we dat mensen langer dan wenselijk in de opvang verblijven, omdat zij moeten wachten op een GGZ of verslavingsbehandeling. De uitkomst van dit behandeltraject is van invloed op de doorstroom van opvang naar een duurzame vervolgplek.

Ook zien we dat een kleine groep dak- en thuisloze mensen zich niet meldt voor ondersteuning en/of niet open staat om vrijwillig mee te werken aan een ondersteuningstraject. Het is belangrijk om deze mensen door middel van outreachende ondersteuning wel in beeld te hebben, te houden en te verleiden om vrijwillig een ondersteuningstraject aan te gaan.

In hele specifieke gevallen moeten we ook accepteren dat iemand i.k.v. zelfbeschikkingsrecht, een andere keuze maakt. Het is van belang dat we deze mensen wel in beeld blijven houden.

Vraag 2.

Zoals we al in eerdere vragen 2 hebben aangegeven neemt de groep dak en thuisloze jongeren ook nog steeds toe. Welke ontwikkeling zien jullie op dit moment in Breda? Behoren deze dak en thuisloze jongeren ook tot de groeiende groep overlastgevers cq verwarde mensen Zo ja, welk percentage is dit van het huidige aantal overlastgevers cq verwarde mensen?

Antwoord 2.

De bezetting in de maatschappelijke opvang blijft hoog. Het aandeel van de groep dak- en thuisloze jongeren blijft ook hoog. Zo was het aandeel jongeren in de dag- en nachtopvang in 2022 15%, in 2023 23 % en in het eerste kwartaal van 2024 28%. Dit is ook de reden dat we gestart zijn met pilots Warm Thuis en mentoraanpak voor dak- en thuisloze jongeren. Daarbij blijven we ons inzetten om meer passende opvangplekken en (tijdelijke) woonplekken voor dak- en thuisloze jongeren te organiseren. Graag verwijzen wij u naar de antwoorden op de ex. Art. 9 RvO over Toename dakloze jongeren van 2 april 2024.

De huidige overlastcijfers geven geen inzicht in leeftijdsopbouw van overlastgevers c.q. mensen met onbegrepen gedrag. Het ETHOS Light onderzoek moet ons meer inzicht geven in de aard en omvang van de groep dak- en thuisloze jongeren. De resultaten worden in oktober gepubliceerd.

Vraag 3.

Welke oplossingsrichtingen heeft het college voor ogen om de voor overlast zorgende mensen te helpen en te voorkomen en dat ze tussen de wal en het schip vallen, hetgeen voortkomt uit de herinrichting van het zorgstelsel? Is het terugdraaien van een wijziging bijv. een mogelijkheid?

Antwoord 3.

Onze focus gaat niet zozeer uit naar het terugdraaien van eerder genomen besluiten, maar naar het adequaat inspelen op actuele ontwikkelingen binnen het zorgstelsel. Dit doen wij in samenwerking met o.a. het zorgkantoor en onze zorg- en welzijnspartners. Samen met deze partners en regiogemeenten onderzoeken we de mogelijkheden om passende verblijfsplekken, begeleiding en ketenaanpak te realiseren voor mensen met (hoog)complexe problematiek. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de inkoopproducten voor Wmo per 2026.

Op dit moment lopen er diverse acties om tot een gecoördineerde aanpak van onbegrepen gedrag te voorkomen en het aantal meldingen terug te dringen. Dit door we door bijvoorbeeld de inzet van de Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag in Veiligheidsregio West-Brabant. Hier proberen we samen met gemeenten, zorginstellingen, politie, Avans Hogeschool en andere relevante organisaties om samen kennisuitwisseling en samenwerking te stimuleren om de aanpak te verbeteren.

Ook door inzet van het meldpunt crisiszorg voor acute en niet acute meldingen over onbegrepen gedrag i.s.m. partners van zorg en veiligheid proberen we door samenwerking sneller de juiste ondersteuning in te zetten en meer inzicht te krijgen in de samenstelling van deze doelgroep.

Hiernaast continueren we de reguliere samenwerking met partners om enerzijds overlast terug te dringen en anderzijds de kleine groep dak- en thuisloze mensen die tussen wal en schip vallen, toe te leiden naar passende ondersteuning. Dit doen we o.a. inzet van het Straatteam en Bemoeizorgteam. Vanaf 1 april 2024 zijn we gestart met de pilot mentoraanpak dak- en thuisloze jongeren ter versterking van deze outreachende aanpak. Het netwerk van inloopvoorzieningen moet ook helpen om deze personen in beeld te krijgen, te houden en toe te leiden naar passende ondersteuning; maar ook om inzet van maatwerkvoorzieningen Wmo te voorkomen. Ook hebben we u recentelijk nog geïnformeerd over de nieuw te openen woonzorgvoorziening aan de Wilhelminasingel 2 voor mensen met een zorgvraag, die nu geen vaste verblijfplaats hebben. Deze zal op 1 augustus worden geopend.

Vraag 4.

In de krant worden vormen van preventie genoemd. Welke vormen van preventie worden op dit moment actief toegepast en welk resultaat heeft dit op dit moment al opgeleverd? De Ethos telling wordt bijvoorbeeld ook als vorm van preventie genoemd, terwijl dit slechts een telling is en dit feitelijk nog niks wijzigt aan de problemen op dit moment.

Antwoord 4.

In de aanpak van dak- en thuisloosheid is het essentieel dat mensen überhaupt niet hun dak boven hun hoofd verliezen. Dit is de reden dat we in het regionale beleidskader voor Maatschappelijke opvang, OGGZ en Verslavingspreventie "Een (t)huis = een zorg minder" het uitgangspunt "Dakloosheid voorkomen is beter dan opvang" hebben opgenomen. Naast dat de gemeente (mede) verantwoordelijk is voor het borgen van bestaanszekerheid, investeren we samen met de woningbouwcorporaties in vroegsignalering van schulden om huisuitzettingen te voorkomen, richten wij bij de uitvoering van het beleidskader ons op groepen die het risico lopen om dakloos te raken. Dat zijn bijvoorbeeld mensen met financiële problemen, mensen zonder een geschikte woonplek als ze een instelling verlaten en zorgwekkende zorgmijders.

Het meten van de resultaten van de ingezette interventies/activiteiten gericht op preventie is complex en lastig te duiden. Zie ook het antwoord op vraag 5.

ETHOS light moet ons meer inzicht geven in de aard en omvang van dak- en thuisloosheid in de regio Breda. Het is geen opzichzelfstaand preventiemiddel.

Vraag 5.

Er is een aanpak voor het voorkomen van dak en thuisloosheid. Op welke manier wordt hier in de dagelijkse praktijk vorm aan gegeven (zichtbare acties in de stad en hoe komt het dat de cijfers dan nog steeds toenemen?)

Antwoord 5.

Hieronder zijn een aantal preventieactiviteiten weergegeven:

- Signalen over zorg of overlast van kwetsbare inwoners met meervoudige problemen waarvoor in de reguliere zorg en dienstverlening nog geen passende gevonden is, worden besproken in een gecoördineerd multidisciplinair overleg met partners plan van aanpak doorbraken te realiseren. In de regio Breda vindt samenwerking plaats middels een Maatschappelijk Steunsysteem (MaSS). Ter voorkoming van dak- en thuisloosheid wordt jaarlijks door het MaSS circa 230 meldingen per jaar besproken en 275 zorgconferenties georganiseerd.
- Bemoeizorg wordt ingezet om kwetsbare inwoners met meervoudige problemen die zorg mijden toe te leiden naar passende zorg en ondersteuning. Dak- en thuisloosheid wordt zoveel mogelijk voorkomen. Het bemoeizorgteam begeleidt jaarlijks circa 300 mensen uit de regio Breda.
- Per 2024 ontvangen mensen die uitstromen uit de opvang nog maximaal drie maanden begeleiding. Dit ter voorkoming van terugval.
- Er zijn samenwerkingsafspraken tussen het voorliggend veld van elke gemeente uit de regio Breda en Centraal Onthaal. Specifiek voor de gemeente Breda gaat het om samenwerking met Zorg voor elkaar. Zo is er een spreekuur voor dreigend dak- en thuisloze mensen in De Faam. Doel van deze samenwerking is om mensen, met geen of relatief lichte hulpvragen te helpen hun woonplek te behouden. In 2023 hebben 85 mensen gebruik gemaakt van dit spreekuur.
- Mensen die uit detentie komen ontvangen nazorg. Indien zij geen woonplek hebben, bieden we specifieke opvangtrajecten aan. In de praktijk blijkt dat een Werk Eerst traject van Springplank voor een aantal mensen een passend traject is.

Aanvullend op bovenstaande activiteiten hebben gemeenten in de regio Breda afgesproken dat zij in 2024 lokaal een preventie- en nazorgaanpak ontwikkelen. Naar verwachting is dit plan najaar 2024 voor Breda gereed.

Ondanks inspanningen op het gebied van het voorkomen van dak- en thuisloosheid, het in beeld krijgen en toeleiden van dak- en thuisloze mensen naar passende ondersteuning, het bieden van eerste opvang en stimuleren van snelle uitstroom naar een duurzame verblijfsplek, zien we op basis van cijfers 1^e kwartaal 2024 een hoge bezetting van de maatschappelijke opvang. Dit wordt veroorzaakt door een hogere instroom en beperkte doorstrommogelijkheden naar een duurzame verblijfsplek.

Op korte termijn zal het college middels een raadsbrief inzicht geven in stand van zaken van uitvoering van het regionaal beleidskader "Een (t)huis = een zorg minder".

Vraag 6.

Kijkend naar de groeiende groep dak en thuisloze arbeidsmigranten; wat is de oorzaak van de groei van deze groep mensen Is er sprake van verlies van huisvesting, als het arbeidscontract vervalt of als arbeidsmigranten ontslagen worden?

Antwoord 6.

Net als in andere regio's zien we dat het aantal dak- en thuisloze arbeidsmigranten in onze regio toeneemt. Een van de oorzaken is dat de totale omvang van arbeidsmigratie hoog is en komende tijd ook naar verwachting ook hoog blijft.

Eén van de oorzaken dat arbeidsmigranten dak- en thuisloos worden, is de koppeling van een woonplek en een arbeidscontract. Wanneer het contract wordt beëindigd en/of afloopt, dan verliest deze persoon ook direct zijn/haar woonplek. Dit is ook de reden dat er landelijk de aanbeveling is gedaan om huurcontracten en arbeidscontracten van elkaar te scheiden.

Vraag 7.

Welke rol spelen werkgevers in het voorkomen van dakloosheid voor de groep arbeidsmigranten?

Antwoord 7.

Werkgevers hebben een belangrijke rol. Dit is ook de reden dat in het in het Landelijk Hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat werkgevers van arbeidsmigranten verantwoordelijk zijn voor kosten van arbeidsmigranten zonder reguliere huisvesting.

Daarnaast is het van belang dat arbeidsmigranten beter worden geïnformeerd over de rechten en plichten in Nederland en waar ze terecht kunnen voor hun problemen. Daarom is er vanaf 1 januari 2024 het Brabant Migratie Informatie Punt.

Vraag 8.

Stichting Barka is volgens het artikel betrokken bij arbeidsmigranten, op welke wijze worden arbeidsmigranten door Stichting Barka en mogelijk andere partijen begeleid en opgevangen?

Antwoord 8.

Barka ondersteunt arbeidsmigranten vanuit een landelijke opdracht via mobiele teams en in opdracht van de gemeente Breda. De opdracht van de gemeente Breda is gericht op ondersteuning van (dreigend) dakloze arbeidsmigranten bij het vinden van werk of bij terugkeer naar land van herkomst. Ook andere maatschappelijke partners ondersteunen arbeidsmigranten.

In schrijnende situaties of ter overbrugging voor terugkeer naar land van herkomst kan Centraal Onthaal besluiten om iemand tijdelijk (enkele dagen) toegang te verlenen tot de maatschappelijke opvang.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Breda,

, burgemeester,

, gemeentesecretaris.